

Innhold

Forord	9
Innledning.....	11
Bokens oppbygning.....	12
Del 1	
ESTETISK PRAKSIS	
1 Et estetisk blikk på barn	17
2 Hva betyr estetikk?.....	19
Estetikk som uttrykk for kunst	19
Estetikk som hverdagsfenomen	21
Estetikk som erkjennelsesteori.....	22
Estetikk som vei til eksistensiell erkjennelse og læring	22
Oppsummering.....	23
3 Å iaktta barn i et estetisk perspektiv	25
Med et åpent blikk på barn i en pedagogisk praksis.....	25
Om å undre seg over barn.....	27
Å se muligheter i stedet for «feil»	28
Den dobbelte oppmerksomheten.....	30
Maleaktivitet med fem treåringer.....	30
Oppsummering.....	32
4 Kroppen i en estetisk praksis.....	34
Den levde kroppen.....	35
Å huske på en kroppslig måte	37

6 Innhold

Tegning av kroppslike opplevelser	38
Oppsummering.....	41
5 Estetiske uttrykk og artikulasjon	42
Fortelling som artikulasjon.....	43
Artikulasjon og transformasjon.....	44
Stemhet.....	47
Tilstedeværelse, fordypning og flyt	49
Pedagogiske øyeblikk og didaktiske irritasjoner.....	53
Språkets betydning og estetisk mening.....	56
Å gjenta, forstå og skape i estetisk praksis.....	57
Mimesis	58
Barns deltakerstrategier.....	61
Oppsummering av del 1.....	64

Del 2

ESTETISK PRAKSID I ET TVERRFAGLIG PERSPEKTIV

6 Didaktikk, danning og estetisk praksis	69
Hvorfor didaktikk?.....	70
Historisk oversikt over estetikk i pedagogisk praksis.....	70
Oppsummering.....	72
7 Danningsorientert didaktikk.....	73
Materiale danningsteorier.....	74
Formale danningsteorier	75
Kategorial danning.....	76
Kritisk-konstruktiv danning.....	77
Oppsummering.....	79
8 Introduksjon til estetisk praksis i relasjon til fagområdene.....	80
9 Allsidig personlig utvikling	81
Å bli anerkjent og få støtte i et viktig tema.....	81
Isabellas prinsessekrone.....	81
Å oppleve seg selv som en fullverdig deltaker i et sosialt og kulturelt fellesskap	83
Oppsummering.....	88

10 Sosial utvikling.....	90
Å skape relasjoner til andre i estetisk praksis.....	91
Å forstå eller misforstå hverandre i estetiske aktiviteter.....	94
Tilrettelegging av felles fokus.....	94
Oppsummering.....	100
11 Kommunikasjon og språk.....	101
Grublende samtale med barn.....	103
Barns skrivelyst.....	105
Oppsummering.....	109
12 Kropp, sanser og bevegelse.....	111
Forskjellige perspektiver på kropp, sanser og bevegelse.....	112
Nye kroppslike opplevelser.....	113
Oppsummering.....	117
13 Natur, uteliv og vitenskap.....	118
Barns fascinasjon av natur.....	119
Den voksne som døråpner.....	122
Oppsummering.....	123
14 Kultur, estetikk og fellesskap.....	125
Kultur for barn, kultur med barn og kultur av barn.....	126
Kultur i et estetisk perspektiv.....	126
Hverdagen som inspirasjon til barns kultur.....	127
Oppsummering.....	134
Oppsummering av del 2	135

Del 3

DET ESTETISKE BARNE- OG LÆRINGSMILJØET

15 Rom og fordypelse i et estetisk perspektiv.....	141
Det fysiske rommet og materialene	141
Rom og pedagogikk – et eksempel.....	143
Oppsummering.....	144
16 Rom for estetisk fordypning.....	145
Ulike typer fordypningsrom	146
Rommene skal pirre barnas nysgjerrighet.....	147

8 Innhold

Hjelp til fordypning.....	147
Etablering av estetiske fordypningsrom i småbarnsavdelingen.....	148
Innredning av et estetisk sanserom.....	149
Rom i forandring	152
Oppsummering.....	154
17 Barnehagelærerens rolle.....	155
Forskjellige roller	155
Mindre barnegrupper	156
Oppsummering av del 3	158
Refleksjonsspørsmål	161
Del 1 – Estetisk praksis.....	161
<i>Hva betyr estetikk?</i>	161
<i>Å iaktta barn i et estetisk perspektiv.....</i>	161
<i>Kroppen i estetisk praksis</i>	161
<i>Estetisk uttrykk og artikulasjon.....</i>	161
Del 2 – Estetisk praksis	162
<i>Danningsorientert didaktikk.....</i>	162
<i>Allsidig personlig utvikling.....</i>	162
<i>Sosial utvikling</i>	162
<i>Kommunikasjon og språk.....</i>	162
<i>Kropp, sanser og bevegelse.....</i>	163
<i>Natur, friluftsliv og vitenskap</i>	163
<i>Kultur, estetikk og fellesskap</i>	163
Del 3 – Det estetiske barne- og læringsmiljø.....	163
<i>Rom og fordypning i et estetisk perspektiv</i>	163
<i>Rom for estetisk fordypning</i>	163
<i>Barnehagelærerens rolle.....</i>	164
Litteratur.....	165